

Referendumverordening 's-Hertogenbosch 2014

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. raad: de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch;
- b. presidium: het door de raad op grond van het reglement van orde ingestelde presidium;
- c. college: het college van burgemeester en wethouders van 's-Hertogenbosch;
- d. referendum: stemming waarbij de kiesgerechtigden zich uitspreken over een concept raadsbesluit;
- e. kiesgerechtigden: diegenen die stemrecht hebben voor de verkiezing van de leden van de raad.
- f. concept raadsbesluit: een aan de raad voorgelegd besluit dat op de agenda van de raadsvergadering is opgenomen;

Artikel 2 Referendabele besluiten

1. Concept raadsbesluiten kunnen onderwerp zijn van een referendum, met uitzondering van besluiten:
 - a. over individuele kwesties, zoals benoemingen, ontslagen, schorsingen, kwijtscheldingen en schenkingen;
 - b. over de hoogte van geldelijke voorzieningen voor ambtsdragers, gewezen ambtsdragers en hun nabestaanden;
 - c. de vaststelling, wijziging of intrekking van de arbeidsvoorwaardenregeling en daaruit voortvloeiende besluiten met betrekking tot de griffier en de medewerkers van de griffie;
 - d. over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en de rekening;
 - e. over de vaststelling van gemeentelijke tarieven en belastingen;
 - f. in het kader van deze verordening;
 - g. ter uitvoering van een besluit van een hoger bestuursorgaan of de wetgever waaromtrent de raad geen beleidsvrijheid heeft;

Artikel 3 Initiatief vanuit de raad (raadplegend referendum)

1. Een voorstel vanuit de raad om een referendum te houden geschiedt door het indienen van een motie bij het concept-raadsbesluit waarvoor het referendum wordt gevraagd.
2. Indien de raad de motie aanneemt, wordt niet gestemd over het concept-raadsbesluit en wordt de verdere behandeling ervan uitgesteld.
3. Het presidium bereidt een raadsvoorstel voor met daarin in ieder geval een vraagstelling en een paragraaf over de wijze waarop de voorlichting van gemeentezijde inhoudelijk en financieel wordt vorm gegeven. Het voorstel legt de dag vast waarop het referendum wordt gehouden.
4. De raad neemt in de eerstvolgende vergadering of zo snel mogelijk daarna, een besluit over het in het derde lid genoemde voorstel.
5. De stemming over het concept raadsbesluit, zoals dat luidt na verwerking van de aanvaarde amendementen, wordt aangehouden tot de eerstvolgende vergadering na de dag waarop het referendum wordt gehouden, tenzij de raad besluit geen referendum te houden.

Artikel 4 Initiatief vanuit de bevolking (raadgevend referendum)

1. Kiesgerechtigden kunnen de gemeenteraad verzoeken om een referendum te houden over een voorliggend concept-raadsbesluit.
2. Een inleidend verzoek om een referendum te houden wordt uiterlijk één week voor de plenaire behandeling van het concept raadsbesluit bij de raad ingediend. Het verzoek is voorzien van een dagtekening en vermeldt om welk concept-besluit het gaat.
3. Het verzoek wordt ondersteund door ten minste 350 handtekeningen van kiesgerechtigden. Elke handtekening gaat vergezeld van een daarbij behorende naam, adres, woonplaats en geboortedatum.

4. De in het derde lid bedoelde ondersteuningsverklaringen worden geplaatst op een daartoe door het college verstrekt standaard formulier, dat ter ondertekening op het gemeentehuis en/of andere door het college aan te wijzen plaatsen ligt. Bij het plaatsen van een handtekening op een lijst dient de kiesgerechtigde zich te legitimeren met een geldig identiteitsbewijs. Daarnaast stelt het college de mogelijkheid open om met gebruikmaking van Digid online de ondersteuningsverklaring te ondertekenen.
5. Indien het verzoek voldoet aan het bepaalde in de voorgaande leden, beslist de raad in de vergadering waarin over het concept-raadsbesluit zou worden besloten of het verzoek tot het houden van een referendum wordt ingewilligd.
6. De stemming over het concept raadsbesluit wordt aangehouden tot de eerstvolgende vergadering na de dag waarop het referendum wordt gehouden, tenzij eerder negatief over de ontvankelijkheid van het referendumverzoek wordt beslist.

Artikel 5 Behandeling van een raadgevend referendum

1. Kiesgerechtigden dienen binnen zes weken na de dag dat de raad het besluit bedoeld in artikel 4 vijfde lid heeft genomen, een definitief verzoek in om een referendum te houden.
2. Het verzoek wordt ondersteund door ten minste 3000 handtekeningen van kiesgerechtigden. Elke handtekening gaat vergezeld van een daarbij behorende naam, adres, woonplaats en geboortedatum. De voor het inleidende verzoek ondertekende ondersteuningsverklaringen gelden ook als ondersteuningsverklaring voor het definitieve verzoek.
3. De in het tweede lid bedoelde ondersteuningsverklaringen worden geplaatst op een daartoe door het college verstrekt standaard formulier, dat ter ondertekening op het gemeentehuis en/of andere door het college aan te wijzen plaatsen ligt. Bij het plaatsen van een handtekening op een lijst dient de kiesgerechtigde zich te legitimeren met een geldig identiteitsbewijs. Daarnaast stelt het college de mogelijkheid open om met gebruikmaking van Digid online de ondersteuningsverklaring te ondertekenen.
4. Als het definitieve verzoek voldoet aan de gestelde eisen bereidt het presidium een raadsvoorstel voor met daarin in ieder geval een vraagstelling, een paragraaf over de wijze waarop de voorlichting van gemeentezijde instanties inhoudelijk en financieel wordt vorm gegeven en een paragraaf over de wijze waarop de initiatiefnemers en maatschappelijk organisaties worden gefaciliteerd bij het organiseren van debat en publiciteit over het onderwerp. Het voorstel legt de dag vast waarop het referendum wordt gehouden.
5. De raad neemt zo snel mogelijk een besluit over het voorstel genoemd in het vierde lid.

Artikel 6. Vraagstelling referendum

Tenzij de raad anders besluit wordt bij een referendum aan de kiesgerechtigden de vraag voorgelegd of zij vóór of tegen het concept raadsbesluit zijn.

Artikel 7 Samenstelling referendumcommissie

1. De raad stelt een onafhankelijke referendumcommissie in en benoemt en ontslaat haar leden.
2. De referendumcommissie bestaat uit drie leden en kiest uit haar midden een voorzitter.
3. De commissie wordt ondersteund door de griffier of een door de griffier aan te wijzen medewerker van de griffie.
4. De voorzitter en de leden van de commissie kunnen geen deel uitmaken van of werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan van de gemeente.
5. De leden worden benoemd voor een periode van vier jaar. Aftredende leden kunnen worden herbenoemd.
6. De leden kunnen te allen tijde ontslag nemen. Zij die aftreden of ontslag hebben genomen blijven hun functie waarnemen totdat in hun opvolging is voorzien.

Artikel 8 Taken referendumcommissie

1. De commissie heeft tot taak om bij een raadgevend referendum:
 - a. de raad te adviseren over de toepassing van artikel 2;
 - b. de raad een voorstel te doen voor de vraagstelling van een referendum;
 - c. toezicht te houden op de uitvoering van de verordening en de organisatie van het referendum;
 - d. toezicht te houden op de objectiviteit van de door de gemeente te verstrekken voorlichting;
2. De commissie heeft tevens tot taak om de raad te adviseren over de evaluatie van gehouden referenda en van voorstellen en verzoeken die niet tot een referendum hebben geleid.
3. De commissie adviseert voorts gevraagd en ongevraagd over aanpassingen van deze verordening, over de bij referenda en referendumverzoeken te volgen procedure en over alle overige zaken die het referendum betreffen.
4. De adviezen van de commissie zijn openbaar.

Artikel 9. Budget

1. Nadat is besloten tot het houden van een referendum, brengt de raad op voorstel van het college een bedrag op de begroting voor voorlichting en organisatie.
2. Tevens stelt de raad bij een raadgevend referendum op voorstel van het college een subsidieplafond vast voor subsidies aan de verzoekers van het referendum en aan maatschappelijke organisaties voor het organiseren van debat en publiciteit over het onderwerp waarop het referendum betrekking heeft. De raad bepaalt daarbij volgens welke verdeelsleutel het subsidieplafond over de groepen van subsidiegerechtigden wordt verdeeld.
3. Het college beslist op de aanvragen om subsidie in volgorde van ontvangst.

Artikel 10. Uitvoering

Het college is belast met de organisatie en uitvoering van het referendum.

Artikel 11. Procedure stemming

1. De bepalingen van de Kieswet en het Kiesbesluit zijn op de gang van zaken bij het referendum van overeenkomstige toepassing.
2. De raad kan van de in lid 1 bedoelde bepalingen afwijken indien het van belang is om per stemdistrict de zienswijze van de kiesgerechtigden te kunnen bepalen. Alsdan zal de raad bepalen dat slechts in het eigen stemdistrict kan worden gestemd en dat volmachten slechts kunnen worden verleend aan kiezers van het eigen stemdistrict.

Artikel 12. Geldigheid van de uitslag

1. Het referendum is geldig, indien het aantal geldig uitgebrachte stemmen 30 procent of meer is van het aantal kiesgerechtigden.
2. De uitslag van het referendum wordt berekend op basis van de gewone meerderheid van het totale aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 13. Strafbepalingen

Met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie wordt gestraft degene die:

- a. stembiljetten, volmachtbewijzen of stempassen namaakt of vervalst met het oogmerk deze als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken;
- b. stembiljetten, volmachtbewijzen of stempassen die hij zelf heeft nagemaakt of vervalst of waarvan de valsheid of vervalsing hem, toen hij deze ontving, bekend was, opzettelijk als echt en onvervalst gebruikt of door anderen doet gebruiken, dan wel deze met het oogmerk om deze als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, in voorraad heeft met het oogmerk deze wederrechtelijk te gebruiken of door anderen te doen gebruiken;

- c. als gemachtigde stemt voor een persoon, wetende dat deze is overleden;
- d. bij een verkiezing door gift of belofte een kiezer omkoopt om volmacht te geven tot het uitbrengen zijn stem;
- e. stelselmatig personen aanspreekt of anderszins persoonlijk benadert ten einde hen te bewegen het formulier op hun oproepingskaart, bestemd voor het stemmen bij volmacht, te ondertekenen en deze kaart af te geven.

Artikel 14. Inwerkingtreding

Deze verordening kan worden aangehaald als "Referendumverordening 's-Hertogenbosch 2014 en treedt per 1 januari 2014 in werking.